

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13695

Tarih : 29.08.2025

33745

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK

İstanbul Milletvekili

Türkiye'de hapisaneler uzun süredir ağır hak ihlallerinin ve keyfi uygulamaların olağanlaştığı kapatma mekânlarına dönüşmüştür. Tecrit politikaları, infaz yakma uygulamaları, sağlık hakkına erişimin engellenmesi, adil yargılanma ve ifade özgürlüğü'nün sınırlandırılması bu yapısal sorunların yalnızca bazı başlıklarıdır. Öyle ki mahpuslara yönelik hak ihlallerinin sistematikleştiği ve hapisanelerin insan onurunu korumaktan uzak, cezalandırma ve izolasyon merkezlerine dönüştüğü kamuoyuna yansıyan raporlar, aile, avukat ve mahpusların beyanlarıyla da ortaya konulmaktadır.

Bu genel tablonun somut bir yansıması Kocaeli 2 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanede görülmektedir. Basına yansıyan bilgilere göre mahpusların yasal güvence altındaki birçok hakkı sistematik biçimde ihlal edilmektedir. Haftalık 10 saatlik spor ve sohbet hakkı yıllardır "personel yetersizliği" gerekçesiyle 2,5 ila 5 saat aralığında uygulanmaktadır. Araştırma, inceleme ve yazınsal çalışmalar için gönderilen yasaklı olmayan kitapların dahi "sakıncalı" denilerek verilmemesi düşünsel üretim ve ifade özgürlüğü'nü engellemektedir. Hapishane idaresiyle yapılan görüşmelerde mahpuslara "ayakta durma" uygulamasının dayatıldığı, bunun insan onurunu zedeleyen aşağılayıcı bir muamele olduğu belirtilmektedir. Görüş haklarında da politik mahpuslara yönelik ayrımcı kısıtlamalar dikkat çekmekte; görüş süreleri keyfi biçimde kısaltılmakta ve bu durum eşitlik ilkesini ihlal etmektedir. Ayrıca aynı davadan yargılanan mahpusların farklı bloklara dağıtıldığı, oda değişim taleplerinin ise çoğu zaman reddedildiği ya da sürüncemede bırakıldığı aktarılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Kocaeli 2 No'lu F Tipi Hapishanesinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin Bakanlığınız tarafından başlatılan bir denetim veya soruşturma mevcut mudur?
2. Mahpusların haftalık 10 saatlik spor ve sohbet hakkının yıllardır keyfi biçimde kısıtlandığı doğru mudur?
3. Yasaklı olmayan kitap ve yayınların "sakıncalı" denilerek mahpuslara verilmediği doğru mudur? Bu uygulama Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde midir, değilse nasıl engellenecektir?
4. Mahpuslara ayakta durma dayatmasının insan onurunu zedeleyici ve onur kırıcı bir muamele olduğu dikkate alındığında, bu uygulamanın yasal dayanağı nedir? Bu uygulamaya ilişkin Bakanlığınızın tutumu nedir?
5. Politik mahpuslara yönelik görüş süresi kısıtlamaları ve farklı muamelelerin anayasanın eşitlik ilkesi ve tarafsız infaz rejimiyle çeliştiği açıktır. Bu kapsamda, siyasi kimlik temelinde ayrımcı infaz uygulamaları yürütüldüğüne dair Bakanlığınıza ulaşan şikayetler var mıdır?